

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

Tham khảo tuyển chọn những bài văn mẫu hay Phân tích đoạn trích bài Vào phủ Chúa Trịnh của Lê Hữu Trác - Văn mẫu lớp 11

Đề bài: Em hãy phân tích đoạn trích "Vào phủ chúa Trịnh" trong "Thượng Kinh kí sự" của Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác.

Bài làm:

Bài văn mẫu phân tích đoạn trích hay nhất

Hải Thượng Lãn Ông – Lê Hữu Trác không chỉ là một danh y nổi tiếng, mà còn là một tác giả có nhiều tác phẩm văn học có giá trị thời trung đại. Lê Hữu Trác để lại cho đời một sự nghiệp y học đồ sộ, nổi bật hơn cả là bộ *Hải Thượng y tông tâm lĩnh* được coi là bách khoa toàn thư về y học thế kỉ XVIII. Các tác phẩm của ông không chỉ có giá trị về y học mà còn mang nhiều giá trị văn học sâu sắc vì đã ghi lại cảm xúc chân thật cùng như bộc lộ tâm huyết, đức độ của người thầy thuốc. *Thượng kinh kí sự* là tập kí sự nổi tiếng trong cuộc đời Lê Hữu Trác. Tác phẩm kể về cuộc sống xa hoa trong phủ chúa Trịnh và quyền uy thế lực nhà chúa cũng như những điều mắt thấy tai nghe nhân dịp được chúa Trịnh Sâm triệu vào chữa bệnh.

“Vào phủ chúa Trịnh” là một đoạn trích được rút ra từ “Thượng thư kí sự” của tác giả Hải Thượng Lãn Ông - Lê Hữu Trác. Tác phẩm kể về cuộc sống xa hoa trong phủ chúa Trịnh cũng như quyền uy thế lực nhà chúa cũng như những điều mắt thấy tai nghe nhân dịp được chúa Trịnh Sâm triệu vào chữa bệnh. Đoạn trích *Vào Trịnh phủ* không chỉ miêu tả cuộc sống xa hoa ở phủ chúa, mà còn thể hiện rõ nét tâm hồn và nhân cách của vị lương y tài hoa đức độ này.

Tác phẩm viết trong bối cảnh khi những vị quan thanh liêm đều tìm cách lui về ở ẩn giữ được lối sống thanh cao của mình. Chính vì những người tài giỏi thì thường chúa ghét vòng danh lợi họ chỉ giúp vua một thời gian rồi về ở ẩn với nhân dân giúp đỡ nhân dân trong cuộc sống hàng ngày. Bao nhiêu bậc nho sĩ, người tài. Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác cũng vậy, chúng ta được biết đến ông là một người lười làm quan, biếng danh lợi. Về ở ẩn ông không những là một người thầy thuốc giỏi mà còn là một nhà văn. Trong tác phẩm “Vào phủ chúa Trịnh” này Lê Hữu Trác đã phê phán những thói ăn chơi xa đọa của bậc vua chúa. Nơi đây không khác gì cho những bậc thánh ở.

Đoạn trích “Vào phủ chúa Trịnh” ghi lại thời điểm sau khi Hải Thượng Lãn Ông vào kinh, đang tá túc tại nhà Quận Huy Hoàng Đình Bảo thì ông được mời vào phủ chúa Trịnh để xem bệnh cho Thế tử Cán. Đây là lần đầu tiên ông bước chân vào chốn thâm nghiêm này. Qua đây tác giả có cơ hội chiêm ngưỡng và chứng kiến sự giàu có xa hoa và cung cách làm việc nơi phủ chúa. Trước hết là quang cảnh trong phủ chúa Trịnh, đập ngay vào mắt tác giả là những quang cảnh của cây cối um tùm, chim kêu ríu rít, danh hoa đua thắm. Quả thật đây là một nơi sang trọng bậc nhất thiên hạ. Bên cạnh đó vào phủ chúa

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

phải trải qua biết bao nhiêu là cửa sự trang nghiêm nơi đây thật sự khiến cho người ta rụt rè chân bước “Hậu mã quân thúc trực” để cho chúa sai việc. Không chỉ dừng lại đó bên trong cửa phủ thì có những “đại đường”, “quyền bổng”, “gác tía” với kiệu son, võng nghi long lẫy, tất cả mọi thứ đều được mạ vàng. Từ những chiếc cột cho đến những mâm bát chén cũng đều như được dát vàng. Cuộc sống ở đây quả thực xa hoa bậc nhất .

Sự sang trọng mà hiển diện trong phủ chúa được tác giả miêu tả và nhận xét là “những đồ đạc nhân gian chưa từng thấy”. Khi tác giả bước chân đến nội cung của thế tử thì phải bước qua mấy lần trưởng giám. Trong căn phòng của thế tử cũng có nhiều thứ rất sang trọng mà người đời mấy ai được xem qua. Trưởng giám, những sập cũng son son thiếp vàng, ghế rồng hương hoa bay ngào ngạt. Sự giàu có của phủ chúa không thể nói hết trong một hai câu, có thể những gì viết ra chỉ lột tả hết một phần của sự nguy nga tráng lệ nơi đây. Cảnh tượng ấy thật sự là khiến cho người ta đau lòng vì khi nhân dân thì đang khổ sở với cuộc sống thì chúa cái người mà đứng ra cai quản lại có thể ăn chơi xa đọa trước những vất vả của nhân dân như vậy.

Không chỉ có quang cảnh ở đây lộ vẻ xa hoa mà ngay cả tới người hầu kẻ hạ cũng ra vào tấp lập “đầy tớ chạy trước hết đường”, rồi lại đến “người giữ cửa truyền báo rộn ràng, người có việc quan qua lại như mắc cửi”. Lời nói của mọi người khi nhắc đến thế chúa và thế tử đều rất cung kính, lễ độ. Riêng với chúa Trịnh lúc nào cũng có những cung tần mỹ nữ xung quanh để hầu hạ. Chúa giống như những bậc thánh khiến cho tác giả cũng khó mà gặp mặt chúa mà chỉ làm theo chỉ dẫn để vào cung thăm bệnh cho thế tử Trịnh Cán mà thôi. Khi xem bệnh xong thì không được trao đổi với chúa mà phải viết giấy khai đưa lên. Còn riêng phần thế tử thì khi bị bệnh lại có rất nhiều tâm bầy, tám ngự y thúc tục vây quanh. Cung cách khám bệnh ở phủ chúa, những ngự y ở đây, muốn khám bệnh cho con chúa thì đều phải quỳ lạy dưới chân của một đứa bé. Không chỉ vậy mà người gọi chúa Trịnh là thánh thượng, các chữ “thánh” ấy phải chằng chúa Trịnh đang quá lạm dụng quyền hành của mình.

Những quan điểm của tác giả cũng được bộc bạch qua cách miêu tả quang cảnh và cung cách ở trong phủ chúa Trịnh. Những câu văn của tác giả như đứng dừng trước sự quyền rũ của giàu có xa hoa nơi đây và giọng điệu trong đoạn trích thể hiện thái độ không đồng tình mà lớn hơn là trái ngược với những gì lẽ ra một người cận thần mong muốn nhận bổng lộc nên làm. Qua cách nói mỉa mai châm biếm của tác giả, ta thấy: Sự lộng quyền của nhà chúa với quyền uy tối thượng và nếp sống hưởng thụ cực kỳ xa hoa của chúa Trịnh cùng gia đình; sự thật bù nhìn của vua Lê khi ấy.

Qua đoạn trích “Vào phủ chúa Trịnh”, tác giả đã phơi bày cuộc sống xa hoa ở đây cũng như cung cách của con người trong phủ chúa. Sự xa hoa ấy không phải là một lời khen ngợi, ca ngợi sự nguy nga ở đây mà chính là nói lên sự thực sự tráng lệ đó là chính nhân dân khổ cực bị chúa bóc lột đến tận xương hay không.

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

Tuyển chọn 2 bài văn hay phân tích đoạn trích "Vào phủ chúa Trịnh" của học sinh lớp 12

Bài số 1:

Lê Hữu Trác (1720-1791) hiệu là Hải Thượng Lãn Ông, một đại danh y của Đại Việt. Ngoài những trước tác về y học trong bộ "Y tông tâm lĩnh" gồm 66 quyển, ông còn để lại nhiều thơ văn, trong đó có tác phẩm độc đáo "Thượng kinh kí sự". Thơ văn của Lãn Ông nhẹ nhàng, hóm hỉnh, giàu tính hiện thực, phản ánh một nhân cách cao đẹp: coi thường công danh phú quý, yêu thiên nhiên, yêu quý đồng loại, thích cuộc sống thanh nhàn.

"Thượng kinh kí sự" ghi lại hành trình của ông lên kinh đô Thăng Long chữa bệnh cho thế tử Trịnh Cán. Đoạn văn "Vào phủ chúa Trịnh" trích trong cuốn kí sự ấy rất giàu giá trị hiện thực và cho thấy một ngòi bút đậm đà, tài hoa.

Lần đầu, Lê Hữu Trác được vào Trịnh phủ. Ông ngắm nghĩ và quan sát rất kĩ càng. Cửa sau vào phủ chúa phải đi qua con đường bên trái, ông ngẩng đầu lên nhìn một khung cảnh tuyệt đẹp "đâu đâu cũng là cây cối um tùm, chìm kêu riu rít, danh hoa đua thắm, gió đưa thoang thoang mùi hương".

Nơi cung cấm, hành lang "quanh co nối nhau liên tiếp", người giữ cửa, vệ sĩ canh giữ nghiêm ngặt, ai muốn vào ra phải có thẻ, người có việc quan qua lại như mắc cửi, "truyền báo rộn ràng".

Quan sát cảnh cung cấm, Lê Hữu Trác ngắm nghĩ: "Bước chân đến đây mới hay cảnh giàu sang của vua chúa thực khác hẳn người thường". Rồi ông làm thơ nói lên sự ngạc nhiên, xúc động của mình tựa như "ngư phủ Đào nguyên thuở nào":

"Cả trời Nam sang nhất là đây!

Lâu từng gác vẽ tung mây,

Rèm châu, hiên ngọc, bóng mai ánh vào.

Hoa cung thoang ngạt ngào đưa tới,

Vườn ngự nghe vệt nói đòi phen.!"

Ông thầy thuốc trên đường đi khám bệnh, mang tâm hồn thi sĩ, tả cảnh, vịnh thơ, ta tưởng như ông đang đi thăm thú cảnh đẹp. Cách viết kí sự của Lê Hữu Trác hấp dẫn ta vì thế!

Trong Trịnh phủ, cung điện nguy nga tráng lệ. Mỗi lâu đài, cung điện có một cái tên riêng. Đó là "Điểm Hậu mã quân túc trực" làm bên một cái hồ, cột và bao lơn "lượn vòng

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

kiểu cách thật là xinh đẹp", phía ngoài có những cây "lạ lùng", có những hòn đá "kì lạ". Nhà "Đại đường" còn gọi là "Quyển bông". Là cái lầu cao và rộng, "cột đều sơn son thiếp vàng" gọi là "Gác tía", nơi Thế tử dùng "chè thuốc", nên gọi là "Phòng trà".

Lê Hữu Trác có phần choáng ngợp sợ hãi "chỉ dám liếc mắt nhìn rồi lại cúi đầu đi". Cảnh đẹp nơi Trịnh phủ, từ vườn hoa đến hồ, từ lầu son đến gác tía là những công trình văn hoá nghệ thuật do tài trí công sức của nhân dân làm nên, vì thế Lê Hữu Trác đã xúc động ngất nhìn. Cảnh đẹp nơi Trịnh phủ được miêu tả còn mang ý nghĩa hiện thực phản ánh cuộc sống xa hoa của bọn vua chúa thời Lê - Trịnh, cảnh giàu sang "khác hẳn người thường".

Phương tiện đi lại của vua chúa là hai cái kiệu; đồ nghi trượng đều sơn son thiếp vàng. Thứ để ngồi và nằm là một cái sập thiếp vàng, trên sập mắc một cái võng điều đỏ. Xung quanh cái sập bày bàn ghế vô cùng quý giá, sang trọng làm cho ông thầy thuốc phải tấm tắc và cảm thấy "những đồ đạc nhân gian chưa từng thấy".

Thế tử - con bệnh - là con Trời, mới lên 5, 6 tuổi mặc áo lụa đỏ, ngồi trên cái sập thiếp vàng. Bên cạnh sập đặt một cái ghế rồng sơn son thiếp vàng, trên ghế bày nệm gấm. Lê Hữu Trác phải đi qua năm, sáu lần trưởng gấm mới đến được nơi thế tử ngồi để "lạy bốn lạy" trước và sau khi khám bệnh. Nơi nội cung, đèn sáp chiếu sáng, sau chiếc màn là cung nhân đứng xúm xít, "mặt phấn, màu áo đỏ". Cả một không gian "lấp lánh, hương hoa ngào ngạt". Thật đúng "Cả trời Nam sang nhất là đây!"

Vua chúa và bọn quan lại trong phủ chúa ăn uống như thế nào? Tại điểm "Hậu mã" lần đầu tiên và cũng là lần duy nhất trong cuộc đời, vị đại danh y được ăn một bữa cơm ngon nhớ mãi. Tuy chỉ được quan Chánh đường "san mâm cơm cho ăn" nhưng "mâm vàng, chén bạc, đồ ăn toàn là của ngon vật lạ". Ông thầy thuốc mà danh tiếng "như sấm động" đã suy nghĩ và nói: "Tôi bây giờ mới biết cái phong vị của nhà đại gia".

Chốn đế đô cung cấm là nơi "lính nghìn cửa vác dòng nghiêm nhặt". Lê Hữu Trác chỉ mới được đặt chân tới một vài cung điện, mới tiếp xúc một vài cảnh, một số ít người, nhưng ông đã nêu bật được cuộc sống xa hoa, hưởng lạc của vua chúa thời Lê - Trịnh. Cuộc sống đế vương được xây dựng trên mồ hôi xương máu của nhân dân, mọi thứ của ngon vật lạ do người lao động cả nước làm ra bị tước đoạt cho một số ít người hưởng thụ. "Cơm ngự thiện bữa nghìn quan" xưa nay đều thế! Tác giả "Thượng kinh kí sự" có một lối viết rất hiện thực và ấn tượng, mọi chi tiết được ông nói đến rất sống động.

Lê Hữu Trác vốn dòng dõi thế tộc thời Lê, sinh trưởng ở chốn phồn hoa, trong cấm thành chỗ nào cũng đã từng biết, nhưng Trịnh phủ thì "ông mới nghe nói thôi", lần đầu đi vào ông choáng ngợp như bước vào cảnh thần tiên:

"Quê mùa cung cấm chưa quen,

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

Khác gì ngư phủ Đào nguyên thuở nào!".

Coi thường danh lợi, ông đã vào tận Hương Sơn, Hà Tĩnh sinh sống, chuyên tâm nghề y, lấy chữa bệnh cứu người làm lẽ sống. Vì có tài, tiếng tăm như sấm động nên có thánh chỉ triệu vào cung chữa bệnh cho thế tử. Ông viết một cách hóm hỉnh về cái bả công danh: "Cánh chạy như ngựa lồng, tôi bị xóc một mẻ, khổ không nói hết". Nửa thế kỉ sau, Cao Bá Quát chua chát viết: "on vua kèm theo sấm sét!".

Tiếp xúc với cảnh và người nơi Trịnh phủ, Lê Hữu Trác có lúc mất tự nhiên, có lúc sợ sệt, hoặc "cúi đầu" hoặc "liếc mắt nhìn". Lúc xem mạch thì "khúm núm" phải hai lần vái lạy một đứa bé độ 5,6 tuổi, mỗi lần bốn lạy!

Lúc kê đơn là một cuộc tự đấu tranh tư tưởng diễn ra vô cùng gay gắt xung quanh vấn đề danh lợi, y đức và chữ nhân. Ông nghĩ: "Nếu mình làm có kết quả ngay thì sẽ bị danh lợi nó ràng buộc, không làm sao về núi được", về núi để được sống tự do, thanh thoi, chan hoà với thiên nhiên. "Lung không uốn, lộc nên từ là thế!"

Lương tâm bậc danh y lại nhắc nhở ông "phải dốc hết cả cái lòng thành, để nối tiếp cái lòng trung của ông cha mình mới được". Cái lòng thành mà ông nói đến là lương y như từ mẫu, là y đức coi việc chữa bệnh cứu người là lẽ sống cao đẹp. Vì thế, mặc dù quan Chánh đường có gợi ý nên dùng những vị thuốc "phát tán mới xong", mặc dù có năm, sáu vị lương y của sáu cung, hai viện đang ngày đêm chầu chực xung quanh con bệnh, nhưng Lê Hữu Trác vẫn có chủ kiến riêng, lập luận riêng của mình:

"Tôi thấy thánh thể gầy, mạch lại tế, sắc. Thế là âm dương đều bị tổn hại, nay phải dùng thuốc thật bổ để bồi dưỡng tì và thận, cốt giữ cái căn bản tiên thiên và làm nguồn gốc cho cái hậu thiên..".

Qua đó, ta thấy tài năng và đức độ của Lê Hữu Trác, một đại danh y coi thường danh lợi, sống thanh bạch, thích nhân, lấy việc trị bệnh cứu người, đặt lên trên hết, lên trước hết. Biệt hiệu "Lãn Ông" thật giàu ý nghĩa: ông già lười, lười làm quan và biếng danh lợi.

Đoạn văn "Vào phủ chúa Trịnh" thật hay và thú vị, ta cảm thấy như được tác giả dẫn đi xem cung điện Thăng Long thời Lê - Trịnh. Đoạn văn cũng như toàn tác phẩm "Thượng kinh kí sự" vừa có giá trị văn chương vừa giàu giá trị lịch sử.

Đoạn văn rất giàu tính hiện thực, phản ánh chân thực cảnh vàng son nơi Trịnh phủ và cuộc sống xa hoa, phú quý của vua chúa, quan lại thời Lê - Trịnh.

Cách viết của Lãn Ông rất đặc sắc hấp dẫn. Vừa tả, vừa kể, vừa lồng ý nghĩ cảm xúc, rất chân thực, hóm hỉnh. Ngôn ngữ văn chương, ngôn ngữ đời thường, ngôn ngữ cung đình, ngôn ngữ chuyên môn về y học được tác giả sử dụng rất sáng tạo, biến hoá.

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

"Vào phủ chúa Trịnh", đoạn kí sự giàu chất thơ đã phản chiếu vào một tâm hồn đẹp, một nhân cách cao quý.

Bài số 2:

Lê Hữu Trác là nhà y học, nhà văn nhà thơ lớn cuối thế kỉ XVIII. Trong sự nghiệp sáng tác văn học, tác phẩm *"Thượng kinh kí sự"* là tác phẩm nổi bật nhất của ông. Tác phẩm đã phơi bày hiện thực đời sống xã hội cuối thế kỉ XVIII, đặc biệt là đời sống xa hoa trong phủ chúa. Tất cả những nét vẽ đó đã phác họa đầy đủ qua đoạn trích *"Vào phủ chúa Trịnh"*.

Mở đầu tác phẩm, tác giả thuật lại nguyên nhân phải vào phủ Chúa, thời gian được ghi lại hết sức chi tiết, tỉ mỉ: *"Mồng 1 tháng 2. Sáng tinh mơ, tôi nghe tiếng gõ cửa rất gấp. Tôi chạy ra mở.... Có thánh chỉ triệu cụ vào...."*. Và tiếp đó là khung cảnh trong phủ chúa lần lượt hiện ra dưới sự quan sát tỉ mỉ, kĩ lưỡng của tác giả.

Con đường vào phủ phải đi qua nhiều lần cửa, những hành lang quanh co nối nhau liên tiếp, ở mỗi cửa đều có người canh gác, khi ra vào phải có thẻ, khung cảnh hết sức nghiêm trang, được bảo mật kĩ càng. Không chỉ vậy dưới con mắt của Lê Hữu Trác ông còn tinh mắt nhận ra *"đâu đâu cũng là cây cối um tùm, chim kêu ríu rít, danh hoa đua thắm; gió đưa thoang thoang mùi hương"*. Trước khung cảnh đó tác giả đã nhận xét: *"Bước chân đến đây mới hay cảnh giàu sang của vua chúa thực khác hẳn người thường"*. Lời nhận xét hết sức bình thản của tác giả nhưng đã phần nào bộc lộ thái độ phê phán trước cuộc sống xa hoa, hưởng lạc nơi đây.

Nhưng khung cảnh càng trở nên choáng ngợp khi bước vào sâu trong phủ chúa, *"những cái cây lạ lùng và những hòn đá kì lạ"* mà ông chưa từng thấy lần lượt hiện ra trước mặt. Đồ vật sử dụng trong phủ chúa cũng hết sức đẹp đẽ, xa hoa: đồ nghi trượng đều được sơn son thếp vàng, trướng gấm, quyền bồng, ... đây đều là những đồ đặc nhân gian chưa từng thấy, khiến Lê Hữu Trác *"chỉ dám ngược mắt nhìn rồi lại cúi đầu đi"*. Cảnh phủ chúa vô cùng tráng lệ, lộng lẫy, không đâu sánh bằng, đây chính là biểu hiện của cuộc sống xa hoa, cầu kì khác với cuộc sống đời thường. Song khung cảnh vàng son này lại tù hãm thiếu sinh khí và ngột ngạt. Khung cảnh khiến ta liên tưởng đến Vũ Trung tùy bút của Phạm Đình Hổ với câu nhận xét: *"Mỗi khi đêm thanh cảnh vắng, tiếng chim kêu vượn hót ran khắp bốn bề, hoặc nửa đêm ồn ào như trận mưa sa gió táp, vỡ tổ tan đàn, kẻ thức giả biết đó là triệu bất thường"*. Khung cảnh đó cũng là sự báo hiệu của đời sống trụy lạc của xã hội, triều đại đã đi vào mặt vắn và chẳng bao lâu nữa sẽ đến hồi diệt vong.

Cung cách sinh hoạt trong phủ chúa cũng hết sức khác thường. Khi vào phủ chúa phải có thánh chỉ, qua mỗi lần cửa cần phải có thẻ, phủ chúa được bảo vệ rất nghiêm ngặt. Kể hầu người hạ đông đúc, nhộn nhịp, khi tác giả lên cang vào phủ chúa có *"tên đầy tớ chạy đằng trước hết đường"* và *"cang chạy như ngựa lồng"*, còn trong phủ chúa *"người giữ*

Phân tích đoạn trích Vào phủ Chúa Trịnh - Lê Hữu Trác

của truyền bá rộn ràng, người có việc quan qua lại như mắc cửi”. Cách xưng hô hết sức kính cẩn, lễ phép “*thánh thượng*”, “*đông cung thế tử*” với một cậu bé chỉ hơn sáu tuổi, tôn ti trật tự được thiết lập hết sức rõ ràng, chặt chẽ. Bầu không khí khám bệnh hết sức trang nghiêm, khấn trương, trước khi vào khám, Lê Hữu Trác phải quỳ lạy một đứa trẻ mặc dù tuổi đã cao. Muốn xem thân hình thế tử phải có một viên quan đến xin phép cởi áo. Thủ tục vô cùng rườm rà, rắc rối. Qua đó ta thấy được quyền uy tột đỉnh cùng với cuộc sống xa hoa đến cực điểm và sự lộng quyền của nhà chúa.

Trước cuộc sống xa hoa, nhưng yếm khí đó ngay lập tức tác giả đã chuẩn đoán được chính xác căn nguyên căn bệnh mà Thế tử mắc phải: “*ở trong trốn màn che trướng phủ, ăn quá no, mặc quá ấm nên tạng phủ yếu đi*”. Quả thật lời chuẩn đoán của ông vô cùng chính xác, do cuộc sống thừa thãi về vật chất mà lại thiếu đi sự vận động, sống trong không gian tăm tối, ngột ngạt, thiếu khí trời khiến cho phủ tạng ngày càng yếu, người ngày một gầy mòn. Nhưng khi bắt bệnh xong ông rơi vào tình thế khó xử, tin vào khả năng chữa bệnh của mình nhưng sợ bị danh lợi ràng buộc, không tiếp tục cuộc sống tự do tự tại, ản dật mà ông yêu thích nữa; nếu không chữa sẽ không đúng với lương tâm người thầy thuốc. Và cuối cùng ông đã quyết định làm theo đúng lương y của người thầy thuốc, khám và chữa bệnh cẩn thận cho thế tử. Qua đó ta thấy người Lê Hữu Trác là một lương y có tay nghề cao và tâm sáng luôn hết lòng vì người bệnh, đồng thời ông cũng là một người coi thường danh lợi.

Đoạn trích đã cho thấy tài năng nghệ thuật đặc sắc trong ngòi bút kí sự của Lê Hữu Trác. Nghệ thuật miêu tả, ghi chép rõ nét, trung thực, tạo sự tin cậy nơi người đọc. Lựa chọn chi tiết tiêu biểu, ấn tượng qua quang cảnh phủ chúa, hình ảnh thế tử, ... tất cả đều nâng lên án, phê phán cuộc sống xa hoa nơi phủ chúa. Kết hợp hài hòa giữa tự sự, miêu tả và biểu cảm tạo nên sự cuốn hút và tăng giá trị hiện thực cho tác phẩm. Giọng điệu châm biếm, hài hước nhẹ nhàng kín đáo cũng là một yếu tố góp phần tạo nên sự thành công cho tác phẩm.

Qua đoạn trích *Vào phủ chúa Trịnh*, Lê Hữu Trác không chỉ vẽ nên cuộc sống xa hoa nơi phủ chúa với cung cách sinh hoạt hết sức rườm rà, cuộc sống đầy yếm khí ở nơi đây. Nhưng đồng thời sau những dòng chữ ấy còn cho thấy những nỗi niềm, cảm xúc của tác giả trước lối sống giàu sang, phú quý và tầm lòng, nhân cách cao cả của một bậc lương y.